

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА ДРАГОМАНОВА**

ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ

Кафедра методики викладання іноземних мов і світової літератури
Кафедра іноземних мов за професійним спрямуванням

ВІДЕНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ (Відень, Австрія)

КІЛЬСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ КРІСТІАНА АЛЬБРЕХТА (Кіль, Німеччина)

ЄВРОПЕЙСЬКА АСОЦІАЦІЯ ОСВІТИ (Брюссель, Бельгія)

**МІЖНАРОДНИЙ МЕТОДИЧНО-ОСВІТНІЙ ЦЕНТР
*DINTERNAL EDUCATION (PEARSON EDUCATION) UKRAINE***

МАТЕРІАЛИ

VI (X) Міжнародної науково-практичної конференції

«ТЕОРІЯ І ТЕХНОЛОГІЯ ІНШОМОВНОЇ ОСВІТИ»

УДУ імені Михайла Драгоманова

30 жовтня 2024 р.

КИЇВ – 2024

УДК 371.3:811.161.1.+82

Т 11

*Рекомендовано до друку
науково-методичною радою
факультету іноземної філології
Українського державного університету імені Михайла Драгоманова
(протокол №4 від 19 листопада 2024)*

Редакційна колегія:

ЛЕМІШ Н.Є.	доктор філологічних наук, професор;
НІКОЛАЄНКО В.В.	кандидат педагогічних наук, доцент;
БЛИНОВА І.А.	кандидат філологічних наук, доцент;
БРЕСЛАВЕЦЬ Н.О.	кандидат педагогічних наук, доцент;
ВІТЧЕНКО А.Ю.	кандидат педагогічних наук, доцент;
ХИЖУН Я.В.	кандидат філологічних наук, доцент;
ВДОВИЧЕНКО Л.Ф.	старший викладач;
ВОЗНЮК Л.А.	старший викладач

Т 11 **Теорія і технологія іншомовної освіти:** матеріали VI (X) Міжнародної науково-практичної конференції 30 жовтня 2024 р. Київ: Вид-во УДУ імені Михайла Драгоманова, 2024. 106 с.

ISBN 978-966-931-311-9

Збірник присвячений актуальним проблемам методики викладання іноземних мов у вищій та середній школі. Розглядаються різні аспекти сучасних лінгвістичних досліджень.

Призначений для викладачів вищих навчальних закладів, науковців, студентів-філологів.

УДК 371.3:811.161.1.+82

ISBN 978-966-931-311-9

© Український державний університет
імені Михайла Драгоманова, 2024

допоможе отримати бажаний і запрограмований у навчальних компетенціях результат. Доцільність такого підходу очевидна. Саме таким чином може бути реалізована ідея про комплексність сучасної освіти, її гуманітарної спрямованості.

Література

1. Карпенко О. Вивчення іноземної мови через пісню і музику. *Англійська мова і література*. 2004. №12. С.2–4.
2. Лещенко Т.О., Шевченко О.М., Юфименко В.Г. Інтеграція компонентів культури в процес навчання іноземних студентів української мови. *Молодий вчений*. Херсон. 2019. С. 148–151.
3. Морська Л.І. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика: підручник для студ. класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів К.: Ленвіт, 2013. 590 с.
4. Шевченко О. М. Інноваційні методи та сучасні інформаційні технології у навчанні української мови іноземних студентів. *Матеріали Всеукр. навч.-наук. конф. з міжнар. участю*, м. Полтава, 19 березня 2020 р. Полтава, 2020. С. 256–258.
5. Для іноземців створили безкоштовний онлайн-курс про українську культуру. *Детектор-медіа*, 17 Листопада 2022. URL: <https://detector.media/infospace/article/205065/2022-11-17-dlya-inozemtsiv-stvoryly-bezkoshtovnyy-onlayn-kurs-pro-ukrainsku-kulturu/>

*Сафонова Н. М.,
Матвєєва С.А.
Український державний університет
імені Михайла Драгоманова
(м. Київ, Україна)*

ГЛОСАРІЙ ЯК НАВЧАЛЬНА ФОРМА СИСТЕМАТИЗАЦІЇ ТЕОРЕТИЧНИХ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ЗВО

Компресія – основний вид інформаційної переробки тексту. Компресія пов’язана з умінням бачити ієрархічну структуру змісту тексту: розуміти ідею тексту, бачити другорядну інформацію. Отже, під компресією розуміється вміння не тільки виїмати з тексту найголовніше, а й розуміти кожен частину прочитаного твору. Для цього необхідно чітко розуміння змісту тексту, розуміння смислового зв’язку частин тексту між собою. Метою навчання компресії є формування у студентів культури роботи з науковим текстом, вдосконалення навичок та умінь читання, розуміння, аналізу наукового тексту та написання вторинного наукового тексту, заснованого на розкритті смислової структури тексту-першоджерела. Текст, створений в результаті компресії, стосовно тексту-першоджерела, є вторинним. Під час підготовки вторинних текстів відбувається згортання інформації з метою скорочення обсягу тексту. Стиснення тексту – це перетворення, у якому текст замінюється коротшим за

обсягом викладом, але не допускаються смислові спотворення і втрата значних положень (Гейна, 2022).

Глосарій – це вторинний, зредуваний (згорнутий) текст, розгорнути який можна переглядом списку термінів, який його творять. Подібні функції виконують і інші форми компресії наукових текстів, зокрема: план, конспект, реферат, анотація, тези, презентація, рецензія.

Глосарій (лат. *glōssarium* — «словник глос») — словник до тексту, що пояснює маловідомі або застарілі слова з цього тексту. Глосарій — список понять в специфічній області знання з їх визначеннями; словник спеціалізованих термінів, вибраних методом суцільної вибірки з поясненням / тлумаченням; словник, який пояснює невідомі слова чи терміни, які розкривають суть проблеми.

Склад глосарію: 1) власне терміни, 2) наукові поняття, 3) елементи метамови науки, 4) термінологічні словосполучення, 5) композити, 6) аббревіатури, 7) терміни-символи і терміни-напівсимволи, 8) запозичення, 9) слова іншомовного походження, 10) okazіональна лексика, 11) неологізми, 12) застарілі терміни / поняття.

Види глосаріїв: 1) тлумачення терміна, 2) переклад терміна, 3) синонімічний ряд до терміна / поняття. 4) дефініція терміна, взята зі словника.

За методикою укладання глосарії бувають: 1) алфавітні, 2) хронологічні (послідовні).

Типи текстів, для яких доцільно запропонувати укладання глосарію: 1) наукова стаття, 2) параграф підручника чи навчального посібника, 3) навчальна лекція, 4) науковий виступ, 5) наукове інтерв'ю / подкаст тощо.

Для більших за обсягом текстів глосарій також буде доречним, але його функції будуть ширшими.

Типові функції глосаріїв: 1) розуміння навчально-наукового матеріалу, 2) систематизація наукового матеріалу, 3) узагальнення, 4) розширення когнітивних здібностей, 5) розвиток комунікативних здібностей, 6) гносеологічна, 7) виховна тощо.

Розвивальна функція є головною в цьому переліку, оскільки процес і результат укладання глосарію сприяє розвитку систематизації, конкретизації й абстрагуванню, вміння пояснювати, класифікувати, аналізувати, синтезувати, порівнювати, а також робити висновки.

Методика підготовки до укладання власних глосаріїв передбачає роботу зі словниками, термінологічними словниками й довідниками та енциклопедіями. Наприклад, доцільним буде завдання на ознайомлення зі структурою словникової статті; опрацювання словникових статей одного й того ж терміна в словниках різних авторів / мов; укладання мінісловників до вузьких граматичних тем тощо. Наступним етапом мають бути вправи на аналіз змісту фахових статей, які мають такий структурний елемент як анотація і ключові слова; вивчення наповнення словників термінів і понять до навчальних посібників і підручників; виписування термінів зі статей і створення списків основних термінів і понять. На останньому етапі можна пропонувати укладати глосарії обмеженого обсягу (наприклад, опрацюйте зміст навчальної лекції і укладіть глосарій обсягом не

більше / не менше 30 слів) або конкретної тематики (наприклад, прочитайте статтю, укладіть глосарій синтаксичних / методичних / літературних термінів і понять).

Уміння викласти зміст прочитаного чи почутого у формі глосарію є складником комунікативної компетентності мовної особистості та її мовної поведінки. Уміння складати вторинні текстові новоутворення сьогодні має важливе значення для спеціаліста будь-якої галузі, а філології і поетів. Інтерпретаційна робота з текстом, якою і є укладання глосаріїв, сприяє запам'ятовуванню великих текстових масивів, адаптацією такої інформації до нових умов комунікації. Навчання укладати глосарії, звичайно, варто починати з теоретичних дисциплін рідною мовою, розширюючи згодом ці знання й уміння на тексти іноземною мовою. Прикладне значення цієї навички для перекладачів знайде своє застосування у професійній діяльності.

Література

1. Гейна О. В. Компресія наукового тексту зі спеціальності як формування професійної іншомовної комунікативної компетентності іноземних студентів. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»: серія «Філологія»*. Острог: Вид-во НаУОА, 2022. Вип. 13(81). С. 188–192.

2. Глосарій // Українська мова: енциклопедія / НАН України, Інститут мовознавства ім. О. О. Потебні, Інститут української мови; редкол.: В. М. Русанівський (співголова), О. О. Тараненко (співголова), М. П. Зяблюк та ін. 2-ге вид., випр. і доп. К.: Вид-во «Укр. енцикл.» ім. М. П. Бажана, 2004. С. 99.

Г.М. Семененко
Український державний університет
імені Михайла Драгоманова
(Київ, Україна)

ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ ТРАНСМЕДІЙНОГО СТОРІТЕЛІНГУ У НАВЧАННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ СТУДЕНТІВ-ФІЛОЛОГІВ

Актуальність. Сучасній освітній практиці однією із ефективних технологій у викладанні іноземних мов є використання трансмедійного сторітелінгу, що відкриває нові можливості для покращення процесу навчання [1]. Трансмедійний сторітелінг передбачає створення та поширення історій через різноманітні медійні платформи, такі як відео, аудіо, соціальні мережі, блоги та інтерактивні ресурси [3]. Для формування мовленнєвої компетентності цей підхід є унікальним, оскільки дозволяє залучати учнів у контексти, що імітують реальні комунікативні ситуації та стимулюють використання мови як засобу вираження й комунікації. **Метою** даної публікації є аналіз переваг і недоліків трансмедійного сторітелінгу для розвитку мовленнєвих навичок студентів-філологів.